

Linnaseutu

VUOSIKERTOMUS 2023

1. Toiminnan tarkoitus

Linnaseutu ry:n tarkoituksena on maaseudun monimuotoinen kehittäminen edistämällä maaseudun paikallista aloitteellisuutta, maaseudun ja kaupungin välistä yhteistyötä sekä seudun eri toimijoiden keskinäistä verkottumista.

Yhdistys toteuttaa Hämeenlinnan seutukunnalla eli Linnaseudulla ”Katse tulevaan” –nimistä maaseudun kehittämisstrategiaa, jonka rahoituksesta Leader-varoin on tehty sopimus Maa- ja metsätalousministeriön kanssa 10.2.2023. Yhdistys toteuttaa myös omia hankkeita maaseudun kehittämiseksi.

2. Painopistealueet 2023

Vuosi 2023 oli yhdistyksen 23 kokonainen toimintavuosi. Vuoden 2023 painopisteitä olivat:

- Ohjelmakaudesta tiedottaminen
- Kylä-, asukas- ja yhdistystoiminnan sekä kotiseututyön kehittäminen Linnaseudun alueella
- Maaseutuyrittäjyyden kehittäminen alueella
- Yhdistyksen ja asukaslähtöisen toimintatavan tunnetuksi tekeminen
- Yhdistyksen oman kehittäjäroolin vahvistaminen Linnaseudulla
- Maaseudun ja kaupungin välisen vuorovaikutuksen edistäminen
- Osallistuminen seudulliseen ja valtakunnalliseen maaseutupoliittiseen keskusteluun

3. Hanketoiminta

Koska ohjelmakausi alkoi myöhässä ja vain osittain ei kovin hyvää analyysia strategian toteumatilanteesta pysty tekemään.

Linnaseudulla oli vuonna 2023 kolme hakujaksoa, joista viimeisin jatkui vähän vuoden 2024 puolelle. Hakujaksot ja niissä jätettyjen hakemusten määrät hakujaksoittain ja painopisteittäin on esitetty taulukoissa. Lähes koko Linnaseudun kehys 2023 sidottiin näiden kolmen ensimmäisen hakujakson aikana

Hakemuksia jätetty hakujaksoille

Hakujakso	Yhteisöllisiä hanketukia	Yrityshakemuksia	Yhteensä
21.6.–31.8.2023	6	1	7
1.9.–15.10.2023	4	6	10
16.10.23–15.1.24	10	3	13
Yhteensä	20	10	30

Linnaseutu

Hakemuksia jätetty painopistealueittain

Painopiste	kpl	Euroa
Elinvoimaa ylläpitävä väestönkehitys	1	15 762
Yhteisöllisyyden ja osallisuuden voima	12	166 377
Paikallisuus, yhteistyö ja uudistuminen yritystoiminnan kehittämisessä	9	6 380
Luontoa hoitaen ja hyödyntäen	8	135 138
Askelia tulevaisuuteen	0	-
Yhteensä	30	323 657,97 €

Jätettyihin yhteisöllisiin hakemuksiin Linnaseudun hallitus on tehnyt 15 myönteistä ja 6 kielteistä päätöstä. Jätetyistä yrityshakemuksista Linnaseudun hallitus on puoltanut kahta ja tehnyt kielteisen päätökset seitsemälle. Yhteisöllisten hankkeiden kielteiset päätökset johtuivat pääasiassa siitä, että hankkeen ei katsottu olevan riittävän yhteisöllinen tai että hanke katsottiin olevan liian kallis saatavaan hyötyyn nähden. Muutamassa tapauksessa hakijan on jättänyt uuden, korjatun hakemuksen saatuaan ensimmäisellä kerralla kielteisen suhtautumisen. Yritysrahoituksissa suuri kielteisten päätösten määrä johtuu pääasiassa siitä että kehittämis- ja käynnistystukia ovat hakeneet yritykset, jotka eivät voi hakea hakemaansa tukimuotoa tai hakemuksessa esitetyt kustannukset eivät ole tukikelpoisia kyseisessä tukimuodossa. Toinen puollettu yritystuki oli investointi ja toinen kehittämistoimenpiteen valmistelutuki. Vaikka hakemuksia on tullut oikeinkin mukavasti ottaen huomioon ohjelmakauden hitaan liikkeelle lähdön, on erityisesti yritysten investointitukien hakemukset vähentyneet merkittävästi edellisiltä vuosilta. Tämä johtunee yleisestä taloudellisesta taantumasta ja yritysten varovaisuudesta

Linnaseudulla on koko toimintaryhmänä toimimisen ajan pyritty hankehakijoiden neuvonnalla välttämään niin sanottuja turhia hakemuksia. Eli hakemuksia, joilla ei ole minkäänlaisia mahdollisuuksia saada myönteistä rahoituspäätöstä. Käytännössä hakijoita ohjeistetaan muokkaamaan tarvittaessa hakemustaan siten että se olisi rahoitettavissa. Tai mikäli hakemusta ei voida muokata, tulla hakijalle jo etukäteen kertomaan, ettei hakemus ole tukikelpoinen. Tällöin hakija monesti vetää hakemuksensa pois jo ennen sen hallituskäsittelyä. Sähköisen haun käyttöönotto toi hakemusten jättämisen ilman henkilökohtaista tapaamista tai neuvontaa helpommaksi, mutta onneksi täysin yllätyksenä tulevia hakemuksia on tullut kuitenkin pelättyä vähemmän.

Vaikka Teemahanke on todettu olevan Leader-toimistoa työllistävä tukimuoto, on se myös todettu olevan erittäin tarpeellinen juuri pienille toimijoille. Tämän tarpeellisuuden vuoksi Linnaseudun hallitus päätti vielä siirtymäkaudella rahoittaa yhden teemahankkeen. Kaikkinensa viidennen teemahankkeen kohteena olivat yhdistysten pienet investoinnit. Alahankkeita hakuun saatiin kaikkiaan 24 kpl, joista rahoitus puollettiin 23 hankkeelle.

Teemahankkeita pidetään kohtuullisen hyvänä, korvaavana toimenpiteenä kohtuuttoman korkean rahoitettavien hankkeiden alarajan tuomiin ongelmiin. Tälläkin kaudella tuo alarajan korkea taso estää monien hyvien hankkeiden toteutumisen. Teemahankkeissa hakeminen

Linnaseutu

on tehty hieman helpommaksi ja yksinkertaisemmaksi kuin normihankkeiden hakeminen, mutta teemahankkeen ongelmana on se, että alahankkeiden toteutus ja haku ovat sidottuja ajallisesti tiettyyn haku aikaan. Ongelmana voidaan pitää myös sitä, että teemahankkeessa alahankkeet kulkevat ryhmissä, jolloin nopeimmat joutuvat odottamaan hitaampia.

päätyneellä ohjelmakaudella ja siirtymäkaudella ei Leader-ryhmillä ole muuta roolia maksujen hoidossa kuin neuvonta. Neuvontaroolin on todettu olevan sitäkin tarpeellisempi. Lähes kaikki maksuhakemuksensa ilman neuvontaa Hyrrään jättäneet hakijat joutuivat täydentämään tai korjaamaan hakemustaan hyvinkin perinpohjaisesti.

Vuoden 2023 aikana useat hankkeet ovat saaneet suunnitellut toimenpiteet tehtyä. Vuoden 2023 aikana maksettiin loppumaksu yhdelle ohjelmakauden 2014–2020 hankkeelle ja kuudelle siirtymäkauden hankkeelle. Kaikkiaan kuntarahoja maksettiin lähes 40 hankkeen maksuhakemukselle kuudelle. Loppumaksu on maksettu 2023 loppuun mennessä jo yli puolille siirtymäkauden varoista rahoitetuille hankkeille. Siirtymäkauden hankkeiden maksuaste oli vuoden lopussa kaikkienensa noin 60 %. Ohjelmakauden 2014–2020 hankkeiden maksuaste oli vuoden lopussa 2023 peräti noin 79 %. Maksuastetta pienentää jonkin verran se, että kaikki hankkeet eivät koskaan toteudu eli niille ei koskaan tulla hakemaan loppumaksua

Loppumaksun saaneet hankkeet:

Loppumaksut (kpl)	2021–2022	2014–2020
Hanketuot	18	83
Yritystuet	7	21
Yhteensä	25	104

4 Yhdistys

4.1 Säännöt

Linnaseutu ry:n säännöt on laadittu yhdistystä perustettaessa, vuonna 2000 ja sääntöjä on tarkennettu viimeksi vuonna 2023. Sääntöjä muutettiin siten että hallituksen jäsenten henkilökohtaisista varajäsenistä luovuttiin ja tilalle otettiin yksi varajäsen/kolmikanta. Tällä pyritään sitouttamaan myös varajäsenet toimintaan.

4.2 Jäsenet

Linnaseutu ry:llä oli vuoden 2023 lopussa jäseniä yhteensä 60 kpl. Näistä henkilöjäseniä oli 30 kpl, yhteisöjäseniä 17 ja 3 kpl kuntia. Jäseniksi lasketaan vain kyseisenä vuonna jäsenmaksun maksaneet. Jäsenmäärä on kohtuullisen matala, mutta se pysynyt jo vuosia vakaana. Jäsenten hankinnassa ongelmia tuottaa se, millä perusteella potentiaaliselle jäsenelle jäsenyydestä tulevat hyödyt. Jäsenyys kun ei voi olla ehto rahoituksen, tai edes neuvonnan saamiselle. Käytännössä jäsenet ovat siis kannatusjäseniä.

4.3 Henkilöstö ja toimisto

Linnaseutu

Yhdistyksen toiminnanjohtajana jatkoi MMM Jussi Pakari ja osa-aikaisena talouspäällikkönä elokuun loppuun saakka kauppatieteen maisteri Kirsi Koskue. Linnaseudun ja Pirkan Helmen yhteishankkeen, Rajattoman, Eurooppa tietopisteen (ED) sekä valmistelutuen viestintäsuunnittelijana toimi media-assistentti Karita Soittila. Karitan työsopimus on vuoden 2025 loppuun.

Rajattoman sekä valmistelutuen osa-aikaisena projektikoordinaattorina toimi 1.12.-31.3.2024 välisen ajan, Heikki Konsala.

Linnaseudulla oli vuonna 2022 toimisto osoitteessa Pannujärventie 7, 14820 TUULOS. Samassa osoitteessa sijaitsee myös Hämeen Kylät ry:n toimitilat, joten yhteistyö maakunnallisen kylien yhteenliittymän kanssa on päivittäistä. Tilaan on oltu tyytyväisiä sekä toiminnallisesti, että taloudellisesti.

Yhdistyksen omilla palkkalistoilla olleen talouspäällikön siirtyminen eläkkeelle vuoden 2023 aikana on ollut yhdistykselle mittakaavaltaan yhtä suuri muutos kuin ohjelmakauden vaihdoskin. Aloitimme yhteistyön tilitoimisto Rantalainen Oy:n ja sähköisen taloushallintojärjestelmän, Netvisorin, kanssa jo vuoden 2023 alusta, mutta toiminnan käynnistäminen on ollut todella vaikeata. Yhdistystoiminnan ja etenkin hanketoiminnan tuntemus ei näytä olevan tilitoimistossa samalla tasolla kuin asioita lähes 30 vuotta hoitaneella omalla talouspäälliköllämme oli. Tämä näkyy etenkin omien hankkeiden maksatusten huonolla etenemisellä. Muutos aiheutti myös suuren muutoksen toiminnanjohtajan toimenkuvassa, kun kaikki talousasiat tulivat muutoksen myötä hänen ja tilitoimiston hoidettavakseen.

4.4 Hallitus

Linnaseudun hallitukseen kuului vuonna 2023 12 jäsentä. Hallituspaikat ovat jakautuneet mahdollisimman tasaisesti alueen kuntien, eli siten myös kuntien maksuosuuksien kesken. Joten kunnittain paikat jakautuvat: Hattula 2, Hämeenlinna 7 ja Janakkala 3 paikkaa.

Hallituksen kokoonpanossa on noudatettu lisäksi maa- ja metsätalousministeriön toimintaryhmiltä vaatimaa kolmikantaperiaatetta. Kolmikantaperiaatteen mukaisesti 1/3 hallituksen jäsenistä tulee edustaa kuntia, 1/3 edustaa yhdistyksiä ja 1/3 yksityisiä henkilöitä. Kolmikannan toteutumisen laskemista hankaloittaa kunta- ja seurakuntavaalit, jotka saattavat muuttaa hallitukseen valittujen henkilöiden statusta kolmikannassa. Hallituksen jäsenet valitaan yhdistyksen syyskokouksessa aina kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kolmen vuoden mittaisia hallituskausia saa peräkkäin olla korkeintaan kaksi, tämän jälkeen hallituspaikka on jätettävä uusille ehdokkaille.

Hallitus kokoontui vuonna 2023 8 kertaa. Hallituksen varsinaisten jäsenten keskimääräinen osallistumisaktiivisuus varsinaisissa kokouksissa oli 69 %. Varajäsenten osallistuminen mukaan lukien keskimääräinen osallistumisaktiivisuus oli 75 %.

Hallituksen 2023 kokoonpano:

<i>Kunta</i>	<i>jäsen varajäsen</i>	<i>kolmikanta</i>	<i>osallistunut kokouksiin</i>
<i>Hattula</i>	<i>Jari Salmela</i>	<i>kuntaedustaja</i>	<i>5</i>
	<i>Seppo Kopra</i>		<i>0</i>
	<i>Meiju Honkavuori</i>	<i>yksityishenkilö</i>	<i>5</i>
	<i>Arja Viitaniemi</i>		<i>0</i>
<i>Hämeenlinna</i>	<i>Veli-Antti Silpola</i>	<i>Kuntaedustaja</i>	<i>6</i>
	<i>Päivi Kankaanmäki</i>		<i>0</i>
	<i>Launo Haapamäki</i>	<i>Kuntaedustaja</i>	<i>8</i>
	<i>Tarja Mikkola</i>		<i>0</i>
	<i>Jarmo Mäki-Uuro</i>	<i>Yhdistysedustaja</i>	<i>6</i>

Linnaseutu

	<i>Leena Pietilä</i>		0
	<i>Jenni Kunnaala</i> <i>Vuokko Jokinen</i>	<i>yhdistysedustaja</i>	6 0
	<i>Jouni Lehtonen</i> <i>Veikko Rantanen</i>	<i>yhdistysedustaja</i>	8 0
	<i>Suvi Mäkelä</i> <i>Antti Sipilä</i>	<i>yhdistysedustaja</i>	7 1
	<i>Kristiina Ruuskanen</i> <i>Seija Rantonen</i>	<i>yksityishenkilö</i>	1 6
Janakkala	<i>Eeva Forsström</i> <i>Suvi Mustonen</i>	<i>yksityishenkilö</i>	5 0
	<i>Marko Ahtiainen</i> <i>Pirjo Alijärvi</i>	<i>kuntaedustaja</i>	4 0
	<i>Ulla Harju (pj)</i> <i>Tomi Kesälähti</i>	<i>yksityishenkilö</i>	5 0

4.5 Vuosikokoukset

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin Parolan Panssarimuseolla 16.5.2023. Kokoukseen osallistui 8 henkilöä.

Syyskokous pidettiin 14.11.2023 Härkätien Kynttilässä, Rengossa. Kokoukseen osallistui 13 henkilöä

5. Viestintä ja koulutustoimenpiteet

Omia tiedotustilaisuuksia ei juurikaan ole järjestetty, sillä sekä toiminnanjohtaja ja viestintäsuunnittelija ovat käyneet muiden toimijoiden järjestämissä tilaisuuksissa kertomassa Leader-rahoituksesta ja Linnaseudusta. Toiminnanjohtaja on lähinnä käynyt yrittäjille suunnatuissa tilaisuuksissa kertomassa Leader-rahoituksen mahdollisuuksista rahoittaa alueen yrityksiä. Ulkopuolisten järjestämät tilaisuudet ovat pääasiassa olleet alueen kuntien järjestämiä. Viestintäsuunnittelija on kiertänyt paljon kylien ja yhdistysten tilaisuuksia esitellen hankerahoitusmahdollisuuksia ja rahoitettuja hankkeita. Näiden massatapahtumien lisäksi on aina tarvittaessa tehty hakijakohtaista neuvontaa koskien ohjelmakauden sääntöjä, linjauksia ja hankejärjestelmiä.

Linnaseudun hallitustyöskentely on perinteisesti aloitettu vajaan päivän mittaisella tutustumis- ja koulutuspäivällä. Tilaisuuteen on kutsuttu Linnaseudun hallitus ja henkilökunta. Vuonna 2023 kyseinen tilaisuus järjestettiin 22.4.2023 Voipaalan taidekeskuksessa, Rajaton-hankkeen toimesta, yhdessä Pirkan Helmen kanssa. Tilaisuudessa käytiin läpi alkavan ohjelmakauden säännöksiä, ohjelmakauden käynnistymisen aikatauluja sekä Leader-toimintaa yleisesti.

6. Linnaseudun muu toiminta

Uuden ohjelmakauden suunnittelu näkyi käytännössä kaikessa toiminnassa koko vuoden 2022. Ohjelmakausien taitteessa on sopiva hetki tarkastella omaa toimintaansa ja etsiä mahdollisia toiminnan kehittämiskohtia. Toimintojen organisointia varten haettiin yhdessä Eteläisellä Pirkanmaalla toimivan Leader-ryhmän, Pirkan Helmen, kanssa Rajaton-hanke. Rajattoman tarkoituksena on tutustua syvemmin molempien ryhmien toimintoihin ja etsiä

Linnaseutu

mahdollisia kehittämiskohteita sekä yhteistyömahdollisuuksia tuottaa tietoa tulevan ohjelmakauden valmisteluun. Rajaton-hanke käynnistyi Linnaseudun osalta helmikuussa 2021. Rajatonta on toteuttanut aluksi Johanna Henttinen ja loppuvuodesta 2022 sekä vuoden 2023 Karita Soittila sekä Heikki Konsala. Hankkeen toimesta on havaittu ryhmien väliseen yhteistyöhön liittyviä tarpeita ainakin viestinnästä, kansainvälistymisestä sekä tulevan ohjelmakauden strategiaan liittyvien hankkeiden valintakriteereiden yhteensovittamisesta sekä koko strategian laatimisesta.

Pirkan Helmen kanssa toteutetaan yhdessä myös Häme-Pirkanmaa EU-tietokeskusta. Hämeessä ja Pirkanmaalla toimiva EUROPE DIRECT (ED) kuuluu Suomen EUROPE DIRECT -verkostoon, joka puolestaan on osa Euroopan laajuista EU-tietopisteiden verkostoa. Tietopisteiden tarkoituksena on lisätä vuorovaikutusta EU:n päätöksentekijöiden ja kansalaisten välillä sekä kannustaa kansalaisia osallistumaan keskusteluun EU:n tulevaisuudesta. Verkostoa hallinnoi Euroopan komissio.

Linnaseutu on mukana yhdessä seitsemän muun maaseutu-Leader-ryhmän, Joutsenten reitin, Aisaparin, Aktiivisen Pohjois-Satakunnan, Pirkan Helmen, PoKon, Kuudestaan ja Kantrin kanssa Kuha-Suomen kalatalousryhmän eli kalatalouden paikallisen toimintaryhmän toteuttamisessa. Uuden Kalaleaderin hallinnoijana toimii Kantri. Paikalliset kalatalouden toimintaryhmät edistävät Suomessa elinkeinokalatalouden ja maaseudun kehittämistä alueensa kalatalousstrategian tavoitteiden mukaisesti.

7. Talous

Linnaseudun talous- ja kassatilanne on pysynyt kohtuullisen vakaana vuoden 2023 ajan. Yhdistyksen kassatilanne on pysynyt siedettävänä kuntien vuosittain ennakkoon maksamien kuntaosuuksien vuoksi. Kassatilannetta tulee tiukentamaan tulevana vuosina suurien päättyvien hankkeiden määrä ja niihin kuluvat kuntarahat. Kassatilannetta helpottaisi toimintarahen maksatusten nopeampi käsittely. Nopeampi käsittely pienentäisi maksatusten välissä tarvittavan puskurirahan tarvetta.

Tilinpäätös- ja tase liitteenä.

Linnaseutu ry
Hallitus